

آنها ثابت شود. بستانکاران در این مورد ۲ ماه فرصت برای اعلام ادعای خود با تسلیم مدارک دارند.

■ اثر حکم ورشکستگی نسبت به بدهکاران ورشکسته

اداره تصفیه باید به بدهکاران ورشکسته اخطار کند که ظرف ۲ ماه خود را معرفی کنند. متخلفان از این اخطار به جریمه نقدی معادل صدی بیست و پنج و با تشخیص دادگاه به حبس از ۳ تا ۶ ماه محکوم خواهند شد.

■ ورشکستگی به تقصیر و تقلب

اگر تاجر در مخارج شخصی اش رعایت احتیاط را نکرده و به صورت فوق العاده هزینه کرده باشد، یا به قصد تأخیر انداختن ورشکستگی خود خریدی بالاتر یا فروشی نازل تر از مظنه روز انجام دهد یا به حساب فروشی نازل تر از مظنه روز انجام دهد یا به شخص دیگر بدون آن که عوضی دریافت کند تعهداتی کرده باشد، «ورشکسته به تقصیر یا تقلب» محسوب خواهد شد. اگر ورشکسته به تقلب محسوب شود به حبس از یک تا ۵ سال و اگر ورشکسته به تقصیر باشد به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم خواهد شد.

◆ اعسار

برخوردار نبودن از دارایی کافی یا دسترسی نداشتن به آن برای پرداخت هزینه دادرسی یا دیون (بدهکاری)، «اعسار» نامیده می شود. به فردی که این ویژگی را داشته باشد «معسر» می گویند. طرح دعوی در دادگستری مستلزم پرداخت هزینه هایی است که قانون مشخص کرده است، از جمله؛ هزینه تمبر، دستمزد کارشناس، تحقیقات محلی و مواردی دیگر. اما کسانی که توانایی مالی برای احقاق حق خود و طرح دعوی را در دادگاه ندارند می توانند از قانون «اعسار» استفاده کنند. اعسار در محکومیت های مالی و جزایی در صورتی است که به موجب حکم دادگاه حقوقی یا کیفری در امر جزایی، شخص به پرداخت وجه، مال یا جزای نقدی در حق دیگری محکوم شود. اما توانایی و تمکن پرداخت آن را نداشته باشد. برای اثبات ادعای اعسار مدعی باید حداقل چهار شاهد را به دادگاه معرفی کند. اگر شخصی اعسار خود را در دادگاه اثبات کند می تواند از مزایای زیر استفاده کند؛ ۱- معافیت از تمام یا قسمتی از هزینه های دادرسی ۲- استفاده از وکیل مجانی. اگر معسر در دعوای مطروحه، محکوم له واقع شود (حکم به نفع او صادر گردد) مکلف به پرداخت هزینه دادرسی می شود.

◆ سازش در دعوای کیفری و مدنی

در جرایم قابل گذشت یعنی جرایمی که با گذشت شاکی و متضرر از جرم تعقیب، رسیدگی یا اجرای حکم متوقف می شود، گذشت باید به صراحت و بدون هیچ گونه قید و شرطی باشد. لذا به گذشت مشروط و معلق در مراجع قضایی ترتیب اثر داده نخواهد شد. هرگاه ضرر دیدگان از جرم متعدد باشند، تعقیب جزایی با شکایت هر یک از آنها شروع می شود ولی موقوف شدن تعقیب، موکول به گذشت همه کسانی است که شکایت کرده اند. اضافه می شود حق گذشت در صورت فوت شاکی به ورثه خواهد رسید. برخلاف دعوی خصوصی، دعوی عمومی حق مدعی العموم یا دادستان است. وی یا هر مقام قضایی دیگر عهده دار امر تعقیب، مکلف است دعوی عمومی را به جریان انداخته و تا رسیدن به نتیجه نهایی آن را پی گیری کند. در جرایم غیرقابل گذشت هرگاه قبل از قطعی شدن حکم، شاکی اعلام رضایت کند، به موجب بند ۱ ماده ۲۲ قانون مجازات اسلامی دادگاه می تواند مجازات متهم را تخفیف دهد یا نوع آن را تغییر دهد. بعد از قطعی شدن حکم نیز در صورت رضایت شاکی قاضی می تواند به درخواست محکوم علیه در وقت فوق العاده رسیدگی کند و مجازات را در حدود قانون تخفیف دهد. برخلاف امور کیفری که از حیث جنبه عمومی سازش بین دادستان و متهم قابل تصور نیست. در امور مدنی خواهان و خوانده یعنی اصحاب دعوی در هر مرحله از دادرسی می توانند دعوی را از راه سازش خاتمه دهند. این سازش یا در دادگاه یا در دفتر اسناد رسمی واقع می شود.

◆ امین

یکی از قراردادهای مرسوم در جامعه عقد ودیعه است که به موجب آن امین نگهداری مالی را از طرف امانت گذار به عهده می گیرد تا به طور مجانی از آن نگهداری و محافظت کند. امانت گذار و امین هر دو باید دارای اهلیت قانونی (عاقل، بالغ و رشید) باشند. امین مسئول از بین رفتن یا ناقص شدن مال امانت گذاشته شده نیست، مگر آن که مال امانی در اثر کوتاهی او تلف یا ناقص شده باشد. هرگاه امین بدون مجوز از مال امانی استفاده نماید، مسئول و ضامن هرگونه تلف و نقصی است که بر آن مال وارد می گردد. امین حق ندارد مال امانی سر بسته را باز نماید. همچنین منفعت مال امانی متعلق به امانت گذار (مالک) است.

■ شرایط تحویل مال امانی

هرگاه امین تصمیم به برگرداندن مال امانی داشته باشد، موظف است آن را به امانت گذار یا نماینده قانونی او برگرداند. در صورتی که دسترسی به آنها امکان پذیر